

תת"ע 1661/11/13 - מדינת ישראל נגד אל עזאזמה סמי

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

תתע"א 1661-11-13 מדינת ישראל נ' אל עזאזמה סמי

בפני	כב' השופט אלון אופיר
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	ע"י ב"כ עו"ד סעד לירון
נאשמים	אל עזאזמה סמי ע"י ב"כ עו"ד אבו קוידר

גזר - דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירה בניגוד לסעיף 10(א) בפקודת התעבורה.

הנאשם היה בלתי מורשה לנהיגה עת נהג ברכב אך במהלך משפטו עבר את מבחני הרישוי כך שכיום אוחז הוא ברישיון נהיגה תקף.

אין מחלוקת כי הנאשם נורמטיבי לחלוטין ללא כל עבר תעבורתי או פלילי.

המדובר בנהיגה בודדת המיוחסת לנאשם כך שאין המדובר ברצדיוויסט.

מתחם הענישה ביחס לעבירה של נהיגה על ידי בלתי מורשה ברור וחד בכל הקשור לרכיב המאסר.

בית המשפט המחוזי חזר מספר פעמים על הקביעה לפיה תנוע הענישה ממאסר מותנה ועד למאסר בפועל לתקופה של שנה.

תנודת הענישה בתוך המתחם היא תלוית נסיבות, עבר תעבורתי ככל שקיים ושאלת לקיחת האחריות על רקע שיקולי שיקום (ככל שיש כאלה).

ביחס לרכיב הפסילה קיים פער בין עמדת בית משפט השלום לתעבורה כפי שפסק עד היום ובין עמדת בית המשפט המחוזי כפי שהוצגה ע"י המדינה בפרשה זו.

בערכאת השלום סברו מספר שופטים כי הוצאת רישיון נהיגה במהלכו של ההליך המשפטי, כאשר אין המדובר ברצדיוויסט, מצדיקה קביעה לפיה בחר הנאשם במסלול שיקומי ולכן רישיונו לא יפסל בפועל. החלטה זו אוזנה בדרך כלל במאסר מותנה, קנס וחתימה על התחייבות כספית.

בית משפט השלום, וגם מותב זה, סברו כי בענישה זו יש כדי לעודד נאשמים להזדרז ולהסדיר את קבלת רישיון נהיגתם כחוק, מה שככל הנראה לא יתרחש אם התיק יסתיים מהר בענישה הכוללת פסילה ארוכה, ובסופה אמור הנאשם לפנות לקבלת רישיון.

באמצעות עידוד הנאשם להסדיר את קבלת רישיון הנהיגה עוד מתנהל ההליך, מוודא בית המשפט כי הנאשם אכן עלה על מסלול שיקומי, ואילו הנאשם יודע (בהתאם לכלל אחידות הענישה) כי לו יצלח במשימה להסדרת רישיונו, יצא בהכרח ממעגל הנוהגים ללא כל הכשרה, ומבחינת ענישתו, לא יורה בית המשפט על פסילת רישיונו שזה עתה קיבל לאחר מאמץ רב.

במהלך השנתיים האחרונות עת נקט בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע בגישה זו, יצאו ממעגל הנוהגים ללא רישיון נהיגה מאות נהגים וכיום אוחזים הם ברישיון נהיגה כדין ולאחר שעברו את מבחני הרישוי כנדרש.

אלא שבהתאם לטיעוני המדינה, ופסיקה שהגישה המדינה, סבור בית המשפט המחוזי אחרת.

במסגרת עפ"ת 31134-07-12 נוסבאום אפרים נגד מדינת ישראל (להלן - פרשת נוסבאום), התייחס בית המשפט המחוזי בבאר-שבע לסוגיה זהה תוך שהגיע למסקנות שונות אשר מנחות מותב זה בהתאם לחוק.

לפי קביעת בית המשפט המחוזי בפרשת נוסבאום, קביעת בית משפט השלום לפיה ראוייה פסילה בפועל של הנאשם לתקופה של 8 חודשים היא קביעה המצויה בתוך מתחם הענישה הגם שאין המדובר בפסילה קצרה.

בית המשפט המחוזי היה מודע לעובדה כי הנאשם בפרשת נוסבאום נורמטיבי לחלוטין, ללא כל עבר תעבורתי או פלילי, וכי עת נדון בבית משפט השלום היה בעיצומו של תהליך להוצאת רישיון נהיגה ואילו עת נדון הערעור כבר אחז ברישיון נהיגה תקף.

בכל זאת קבע בית המשפט המחוזי את הדברים הבאים:

"הימנעות מפסילה לחלוטין בגין הוצאת רישיון נהיגה בעת ניהול ההליך המשפטי, אינה סבירה בעיני, כאשר הוצאת הרישיון בדיעבד אינה מבטלת את הסיכון לשלום הציבור שגרם הנאשם בנהיגה הבלתי מורשית. היא גם

משגרת מסר מוטעה לציבור, לפיו אין צורך לטרוח להוציא רישיון נהיגה, אלא ניתן לעשות זאת בעת ההליך המשפטי, במידה ותיתפס"

ב"כ הנאשם לא הציג פסיקה המאיינת את קביעת בית המשפט המחוזי בפרשת נוסבאום ולכן קביעה זו שרירה וקיימת.

נכון כי פסיקת המחוזי אינה מחייבת מותב זה, אך בהחלט המדובר בפסיקה מנחה, ואין בכוונתי להתעלם מהנחייה זו.

בעקבות פרשת נוסבאום צריכה לבוא תזוזה בעמדת ערכאת השלום, שכן חובה בעיני לתת ביטוי לעמדתו המנחה של בית המשפט המחוזי בסוגיה זו.

אדגיש כי עת דן בית משפט השלום בעניינו של נוסבאום, עדיין לא אחז זה ברישיון תקף והוגדר כמי שמצוי "בעיצומו של תהליך" להוצאת הרישיון.

מצב זה שונה מהמצב בתיק שבפני, שכן הנאשם בפרשה זו כבר אחז ברישיון נהיגה תקף.

אני סבור כי יש לעובדה זו נפקות וראוי לתת לה ביטוי בענישה שכן הנאשם הוכיח כי השלים את המסלול השיקומי.

אני מחליט לקבל את קביעת בית המשפט המחוזי לפיה הימנעות מוחלטת מהטלת פסילה בתיקים מסוג זה עם נסיבות של נהיגה ראשונה כאשר הנאשם הפך מורשה לנהיגה, אינה נכונה ויש לשנותה.

אני סבור כי מאחר והמדובר בשינוי מהותי בענישה שגזר בית משפט זה במהלך השנתיים האחרונות, יש לבצע שינוי זה בצורה הדרגתית ומדודה על מנת שהציבור יבין כי חל שינוי ברף הענישה ובהתאם לכלל אחידות הענישה שינוי זה יבוא בהדרגה כדי שלא יוצר פער בלתי הוגן בין נאשמים שנשפטו במקרים דומים בחודשים האחרונים ובין נאשמים שישפטו לאחר שהתביעה הגישה בטיעוניה את פרשת נוסבאום וביקשה לתת ביטוי הולם לפרשת זו.

אני קובע לכן כי מתחם הענישה ביחס לעבירה של נהיגה ע"י בלתי מורשה בכל הקשור לרכיב הפסילה בפועל ינוע בין 3 חודשי פסילה ועד 24 חודשי פסילה בפועל.

ככל שהמדובר באירוע נהיגה בודד של רצדיוויסט וככל שרישיון הנהיגה הוסדר על ידי הנאשם במהלך משפטו, ראוי כי הענישה הסופית ביחס לרכיב זה תהיה קרובה לענישת המינימום.

מאחר וגזירת 3 חודשי פסילה עלולה בהתאם לאמצעי התיקון של רשות הרישוי לגרור מעבר מבחן תיאוריה או מבחן מעשי מחדש, אני סבור כי ככל שגם נוטל הנאשם אחריות מלאה, יהיה זה ראוי ונכון להפחית יום פסילה אחד מרף ענישת המינימום ובכך לתת ביטוי למכלול השיקולים הפועלים לקולא במקרה נתון.

ומן הכלל אל הפרט -

הנאשם בפרשה זו כאמור מורשה היום לנהיגת רכב.

אין לחובתו כל עבר פלילי או תעבורתי והוא הודה ולקח אחריות בהזדמנות הראשונה.

אני סבור כי בנסיבות אלה ראוי חלקו התחתון של מתחם הענישה הן ביחס לרכיב המאסר והן ביחס לרכיב הפסילה.

אני מחליט לקזז יום פסילה אחד נוסף מתקופת הפסילה הכוללת כדי לתת ביטוי הולם ללקיחת האחריות המלאה מצד הנאשם.

לפיכך הנני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

1. קנס בסך 500 ₪ או 3 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם תוך 120 יום מהיום.

2. פוסל הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 89 יום.

מורה על עיכוב ביצוע הפסילה למשך 90 יום מהיום.

3. פוסל הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 4 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

4. גוזר על הנאשם 3 חודשי מאסר וזאת על תנאי שלא יבצע עבירה בניגוד לסעיף 10(א) בפקודת התעבורה, תשכ"א-1961, ביחס לעבירה מסוג הזמנה לדין תוך שנתיים מהיום.

זכות ערעור לצדדים תוך 45 יום מהיום.

ניתנה היום, ט' אדר תשע"ד, 09 פברואר 2014, בנוכחות הצדדים.